

POLTAVA 300 ÅR

20 $\frac{27}{6}$ 09

VÄRMLANDS REGEMENTES OFFICERSKÅR

Besöket tillägnades de Värmlandsinfanterister som deltog i slaget vid Poltava den 27 juni 1709, såväl stupade, saknade som överlevande.

“Cum Deo et victribus armis”

Texten är skriven av Björn Tomtlund och Johan Ekstam

Bilderna har sammanställts av Björn Tomtlund och är ett urval från bilder tagna av Johan Ekstam, Henrik Larsson, Andrej Zak, Per-Ole Boman, Jan Hage, Bengt Andersson, Anders Olsson, Marcus Vilhelmsson, Jerry Andersson och Ronny Lundberg.

©Värmlands Regementes Officerskår

Vägen till Poltava

Planering och rekognosering

Någon gång under 2007 började idén att besöka Poltava på 300 årsdagen efter slaget att växa fram. Under ett styrelsemöte i augusti 2007 beslutades att styrelsen skulle verka för att genomföra en resa till Poltava i juni 2009. En arbetsgrupp bildades med uppgift att ta fram ett reseunderlag till årsmötet 2008.

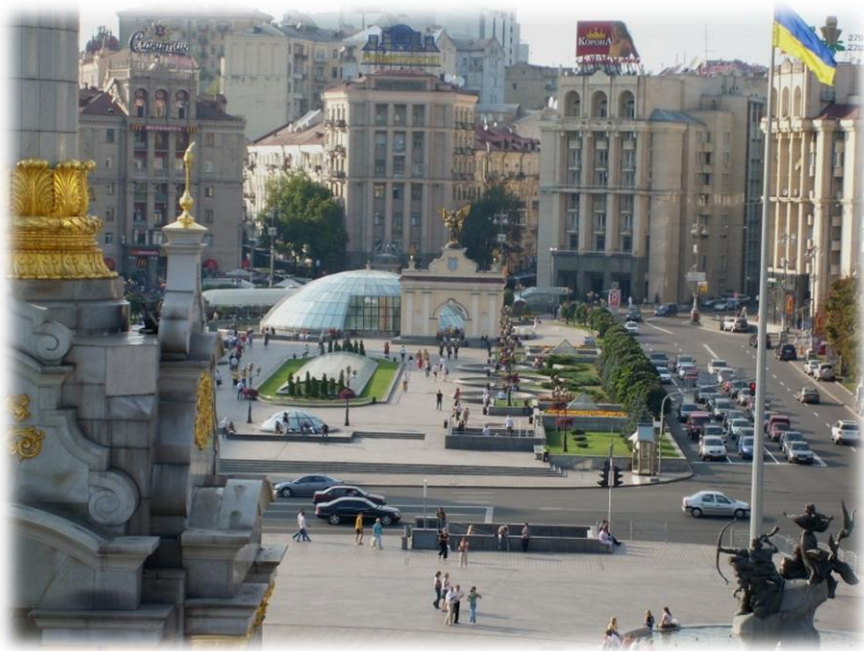
Det förslag till Poltavaresa som förelades årsmötet 2009-04-03 kan sammanfattas enligt följande:

”Officerskårens styrelse föreslår att föreningen genomför en resa till Poltava 2009 med främsta syftet att hedra våra regementskamrater som stupade under slaget 1709. Resan ger oss även möjlighet att umgås under några dagar samt att få viss kunskap om Ukrainas utveckling och kultur. Resan skall till stor del finansieras med medel från officerskåren och enskilda kassan. Finansieringen utformas så att deltagarna betalar en fast kostnad och de olika kassorna resterande del. I början av september 2008 genomför tre till fyra medlemmar enligt styrelsens bestämmande en rekognoseringsresa till Poltava med syfte att förbereda den historiska delen av besöket och för slutlig bokning av hotell etc. på plats. Här räknar vi med tips och visst stöd från ambassaden i Kiev.”

Mötet biföll styrelsens förslag och planeringen kunde nu intensifieras. Tämligen omgående efter årsmötet sändes en mer eller bindande anmälan ut till officerskårens medlemmar vilket resulterade i att 55 blivande deltagare anmälde sig. Med denna information i bagaget gav sig planeringsgruppen bestående av Henrik Larsson, Johan Ekstam och Björn Tomtlund samt efter eget åtagande utan särskild kostnad för officerskåren Gunnar Björk ned till Ukraina en vacker sensommarvecka september 2008. Vi fick ett omfattande och ovärderligt stöd av vår försvarsattaché överste Christer Holm och hans assistent Liliya Movchan såväl före som under rekognoseringsresan. Liliya bokade hotell, transporter, guide etc. samt rekommenderade både sevärdheter och restauranger. Idén att vi skulle boka hotell och transporter under detta besök fick vi snart överge då vi möttes av mycket oförstående blickar när vi förklarade att besöket skulle ske nästan ett år senare. I Ukraina lever man i realtid och den sträcker sig möjligen någon månad framåt i tiden.

Rekstyrkan smörjer kråset på en av Kievs många utmärkta restauranger.

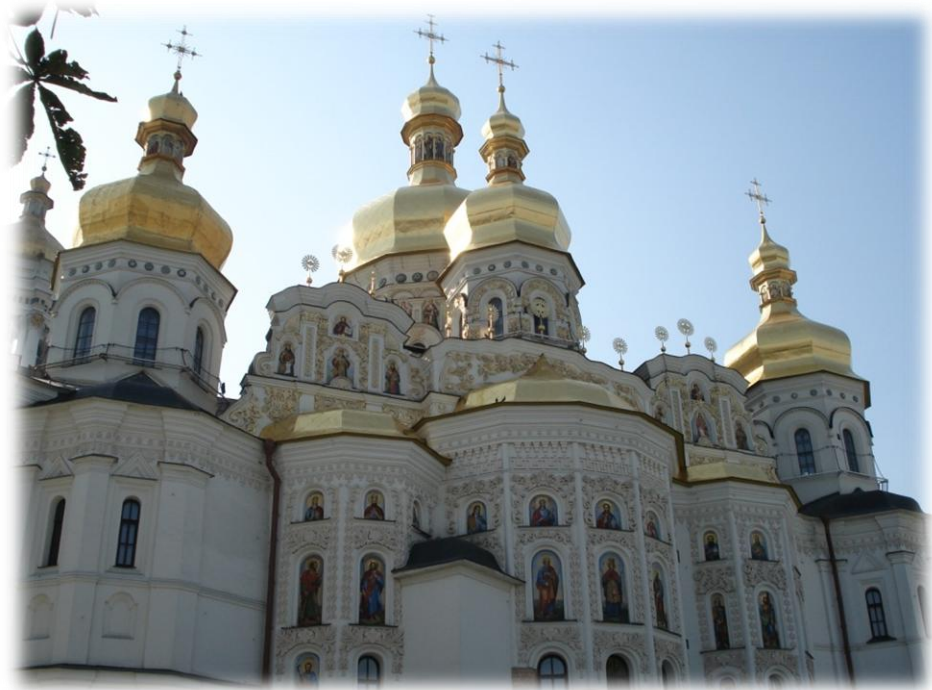
Frihetsplatsen där vi sedermera kom att bo under besöket 2009.

Vår förträffliga guide Elena visade oss runt i Kiev såväl dag som natt.

Elena i säkert sällskap.

Den vackra klosterkatedralen, Kiev-Pechersk Lavra. En av många katedraler som inte besöktes 2009.

Efter en dag i Kiev bar det iväg till Poltava. En 300 kilometers mardrömsresa med Jurij i en Ford Sierra. Fem gubbar med packning i en liten bil var en upplevelse väl i klass med bussen utan luftkonditionering ett år senare. När Jurij slagit i underredet på bilen ett antal gånger begrep han att det gick att köra långsammare. Trots detta fick han böter för fortkörning.

I Poltava tog vi oss direkt ut på slagfältet under ledning av Oleg Bezverkhii. Oleg var en gång överstelöjtnant i Sovjetarméns signaltrupper men som många andra lämnade han armén efter Ukrainas frigörelse och är nu lärare på lantbrukshögskolan i Poltava. Oleg ägnar mycket tid åt slaget 1709 och var för oss en ovärderlig tillgång. För den intresserade har Oleg en egen hemsida som initierat beskriver själva slaget på flera språk, www.battle.poltava.ua

Redutten där, med stor sannolikhet, en bataljon ur Närke-Värmlands regemente nedgjordes till nästan sista man.

Besök med gåvoöverlämning hos borgmästaren i Poltava.

Poltavas borgmästare Andriy Matkovsky, Björn Tomtlund och Oleg Bezverkhni.

Under rekognoseringen hade vi turen att träffa på slagfälts arkeologen Bo Knarrström och hans gäng som letade bland annat muskötkulor för att kunna bestämma hur slaget egentligen gick till. På bilden går vi antagligen bokstavligen våra regementskamraters fotspår.

Oleg och Bo Knarrström under kvällens middag på Ivanova Gora.

En av Poltavas vackra katedraler, Uspensky, i kvällsbelysning

Restaurang Ivanova Gora i Poltava

Före återresan till Kiev visiterade vi hotell Turist där Pelle Mohlin genom "sin" ukrainska resebyrå hade bokat ett 30-tal rum för vår räkning. Tur var väl det då fler frågetecken än utropstecken hopade sig. Den ende som hade tillgång till bokningssystemet var hotelldirektören som befann sig på resa de fot de närmaste veckorna! Efter besöket på hotellet insåg vi att det var förenat med många risker och hinder att försöka boka vårt behov av hotell, transporter etc. från Sverige. Slutsatsen, efter att försökt anlita en svensk-ukrainsk resebyrå med magert resultat, blev att vi bör gå via en resebyrå på plats i Ukraina. Än en gång kom Pelle Mohlin till vår undsättning och rekommenderade sin kontakt Galina Gamota från Dzherelo SPK i Kiev. Tack Pelle för hjälpen att få kontakt med Galina och den ukrainska resebyrån!

Nu blev det ordning på torpet och efter ett oräkneligt antal mail-kontakter och telefonsamtal med Galina så blev programmet för vår Poltava resa äntligen klart och bekräftat den 29 maj. Galina och resebyrån gjorde ett mycket bra arbete och programmet kunde följas i allt väsentligt utan malörer, undantaget "the big comfortable bus".

Det har varit en fantastisk upplevelse att ha varit med och arrangerat besöket i Poltava. Ett stort tack till resegruppen, Henrik, Johan och Gunnar men även till Jan Hage som lagt ned mycket tid på att avveckla kårens ägodelar med ett ekonomiskt bra resultat som följd. Bland annat förde försäljningen av en antik rysk lampett, kanske en gång krigsbyte, oss en bra bit på vägen till Poltava. Vår kassör Ronny Lundberg har under hela processen lagt ned ett outtröttligt arbete med att hålla betalningsläget och deltagarförteckningen aktuell. Det måste ha varit med viss spänning Ronny slutbetalde resan från sin dator i Hanoi via Lettland över en tysk bank till ett konto i Belize. Så fungerar tydligen penningtransaktioner till Ukraina.

Björn Tomtlund

Ordförande i Värmlands regementes officerskår

Ett år senare - Värmlands regementes officerskårs resa till Poltava 2009

Onsdagen den 24 juni avresa med buss från Karlstad 03 00 mot Arlanda.

Starten skedde tidigt, fakirtiden var klockan 0300, samling på järnvägstationen i Karlstad. Välkända ansikten från förr träffades igen, förväntan på en spännande och upplevelserik resa fanns i den tidiga morgonluften. Inte helt oväntat var alla i tid och bussen lämnade residensstaden exakt på utsatt klockslag. I Kristinehamn 35 min senare hämtades de i östra Värmland boende kamraterna. Värmlandsregemente var återigen på marsch, likt våra förfäder, i östlig riktning.

I utrikeshallen på Arlanda anslöt slutligen de sista regementskamraterna. Upprop och utdelning av flygbiljetterna, alla var där som de skulle. Tyvärr hade något avhopp skett dagarna för avmarsch. Förväntansfulla och något hungriga efter den tidiga starten smakade frukosten på Arlanda bra.

Göran Furberg, Per-Anders Berglund, Janne Nilsson efter avslutad frukost.

En glad Kenneth Jansson i väntan på avgång. I bakgrunden skymtas Erik Larsson, Gunnar Björk, Lars Hornevall, Kaarel Pütsep, Claes-Göran Alm och Kenneth Jonsson.

Henrik Larsson, Jonas Eriksson och Per-Joel Sewelén förbereder sig.

På Arlanda anslöt bland andra C-G Alm och Lars Hornevall.

Efter frukosten på Arlanda lyfte planet från det Ukrainska flygbolaget Aerosvit klockan 0850 mot Borispol i Kiev, Ukraina.

Peter Ehn under kvalificerad blankettifyllning på planet. Fel ifylld blankett innebar sist i kön vid passkontrollen och ytterligare 30 min väntan på inresestämpel i passet.

Ankomst klockan 1200, värmen slog emot oss på Borispols flygplats. Efter den något byråkratiska vandringen genom tull och passkontroll möte vi den engelsktalande guiden, resemanagern och busschauffören i ankomsthallen. Nu började vissa friktioner uppträda.

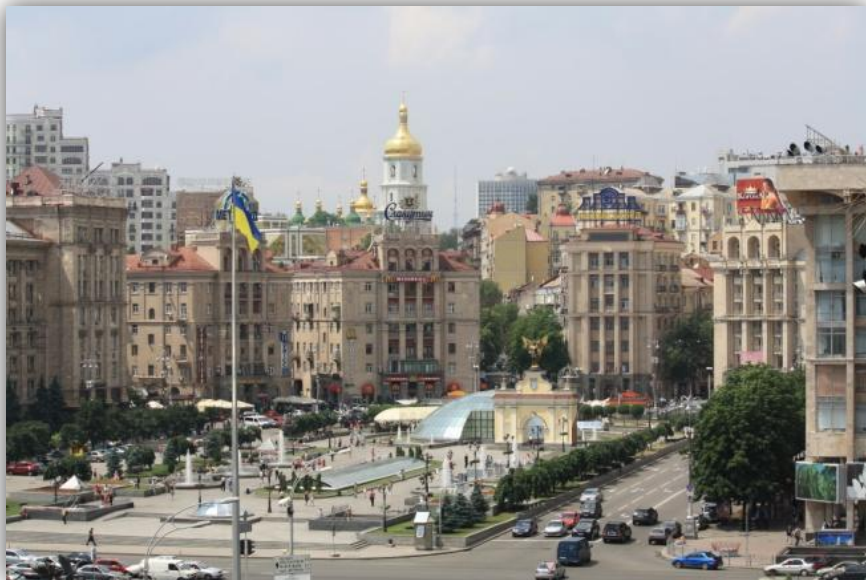
Anders Olsson upptäckte vid bagagebandet att han fått sitt bagage genomsökt. Några av Anders persedlar var stulna jämte en amerikansk medborgares laptop. Efter en lång vandring till flygplatsens polisstation kunde efter massor med språkproblem en polisanmälan upprättas. Det tog en sådan tid att Anders fick ta en egen taxi till hotellet, övriga inlastade bussen och kunde minst efter en timmes försening påbörja bussresan mot hotell Kozatsky i centrala Kiev.

Det första som kom i blickfånget då vi närmade oss Kiev var stajyn "Moderlandet" en enorm koloss lika hög som frihetsgudinnan i New York.

Vår guide började genast berätta om Kievs omgivningar och historia. Vi besökte vikingastatyn utmed floden Dnjepr som minde om stadens grundare.

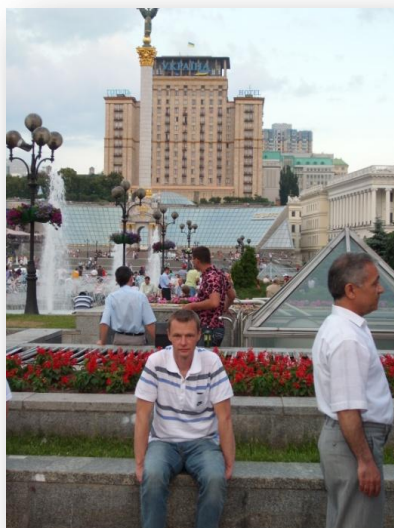

Vy över frihetsplatsen där den "Orangea revolutionen" ägde rum. Hotell Kozatsky är huset med den röda reklamskylden till höger i bilden. Bättre läge kunde vi inte ha önskat oss.

Vid ankomst till hotellet påbörjades ur svensk synvinkel en otrolig krånglig process vid utdelandet av kort till respektive sovrum. Blanketter skulle fyllas i, kuponger till frukost skulle uthämtas men själva rumsnyckeln skulle erhållas på aktuellt våningsplan. Ett kraftfullt agerande från Ronny Lundberg skapade ordning och reda i kaoset vid hotellreceptionen.

Per-Joel Sewelén funderar på hur ännu en blankett ska fyllas i.

Göran Furberg bland de många blommorna på frihetsplatsen.

Under tidiga kvällen skedde samling i hotellets konferenssal. Det iskalla vita välkomstvinet smakade utmärkt i värmen. Officerskåren erhöll en fyllig välkomst information från den svenske i Kiev stationerade försvarsattachén överste Christer Holm. Trots att informationen var intressant började vissa gamnackar visa sig bland åhörarna som ett resultat av den långa dagens resande. Efter genomgång av program och tidpunkter upplöstes styrkan och huvuddelen gav sig ut i Kievkvällen på jakt efter mat och dryck.

Gunnar Björk och Ingvar Klang diskuterar något.

Yngve Johansson och Lars-Erik Gryth i samspråk.

Vinet smakade gott tyckte Lars Ramström, Yngve Johansson, Janne Nilsson, Reine Axelsson, Pontus Eriksson, Erik Larsson och Johan Lindqvist.

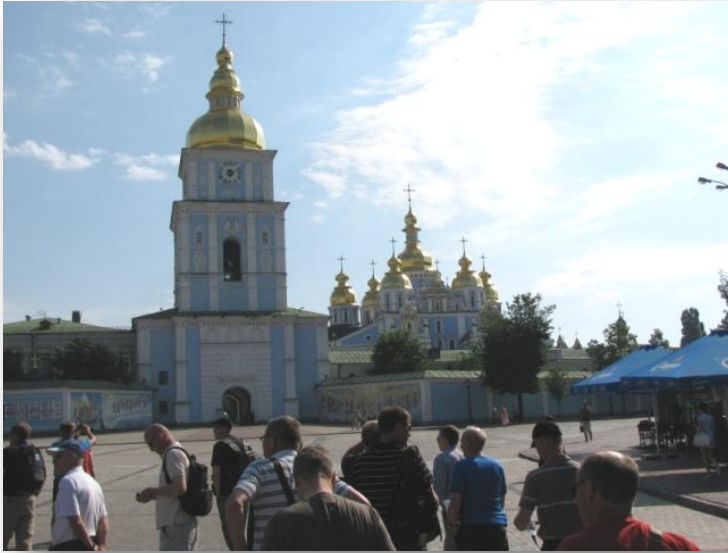
Genomgång om Ukraina på hotell Kozatsky, Sveriges försvarsattaché Christer Holm.

Torsdagen den 25, frukost "Kiev-style" på hotellet. 0900-1300 guidad tur i Kiev, fotvandring blandat med busstransporter.

Sightseeingen började med St. Michaels katedral, en av Kievs största katedraler och samtidigt kanske den vackraste. I anslutning till katedralen finns en enorm öppen plats som en gång var tänkt att vara centrum för parader och liknande aktiviteter under Sovjettiden.

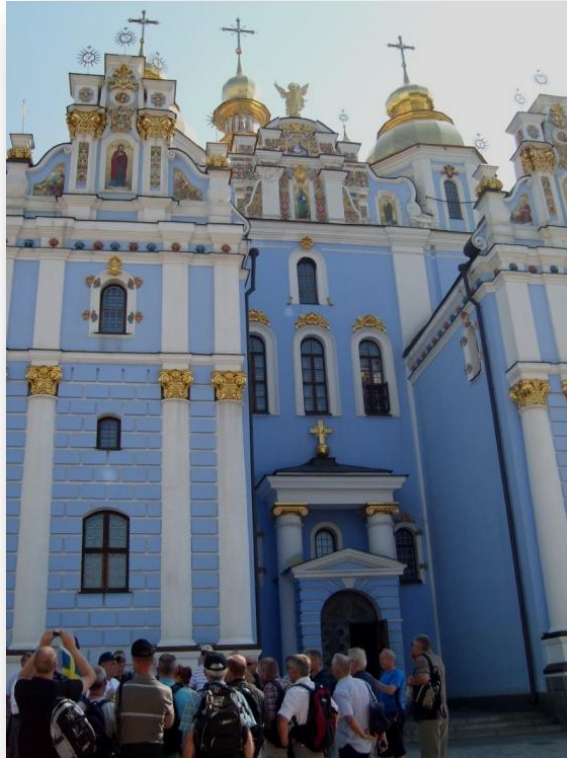
En något förvirrad samling Värmlandsinfanterister, var är vi och vart ska vi? I förgrunden C-G Alm, Pontus Eriksson och Mikael Sjökvist. I bakgrunden St. Sofia katedralen.

St. Michaels katedral som förstördes 1935 av sovjetregimen och återupbyggdes under 1990-talet efter Ukrainas självständighet.

Vår guide Nadjesjda eller Nadja i vanligt tal tog väl hand om oss. Nadja kunde nog allt som var värt att kunna om Kiev och ibland hade vi kanske lite svårt att hänga med bland alla helgon, biskopar och kungligheter som på ett eller annat sätt verkade vara släkt med varandra.

Detaljer från St. Michaels katedral. Lökkupolerna i guld kom till sin rätt i det vackra vädret.

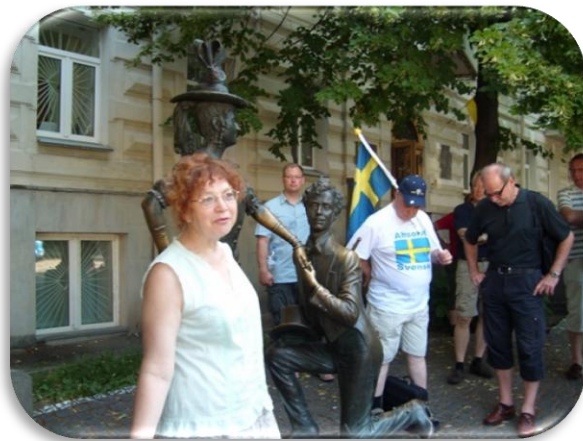

En av många vackra platser i Kiev.

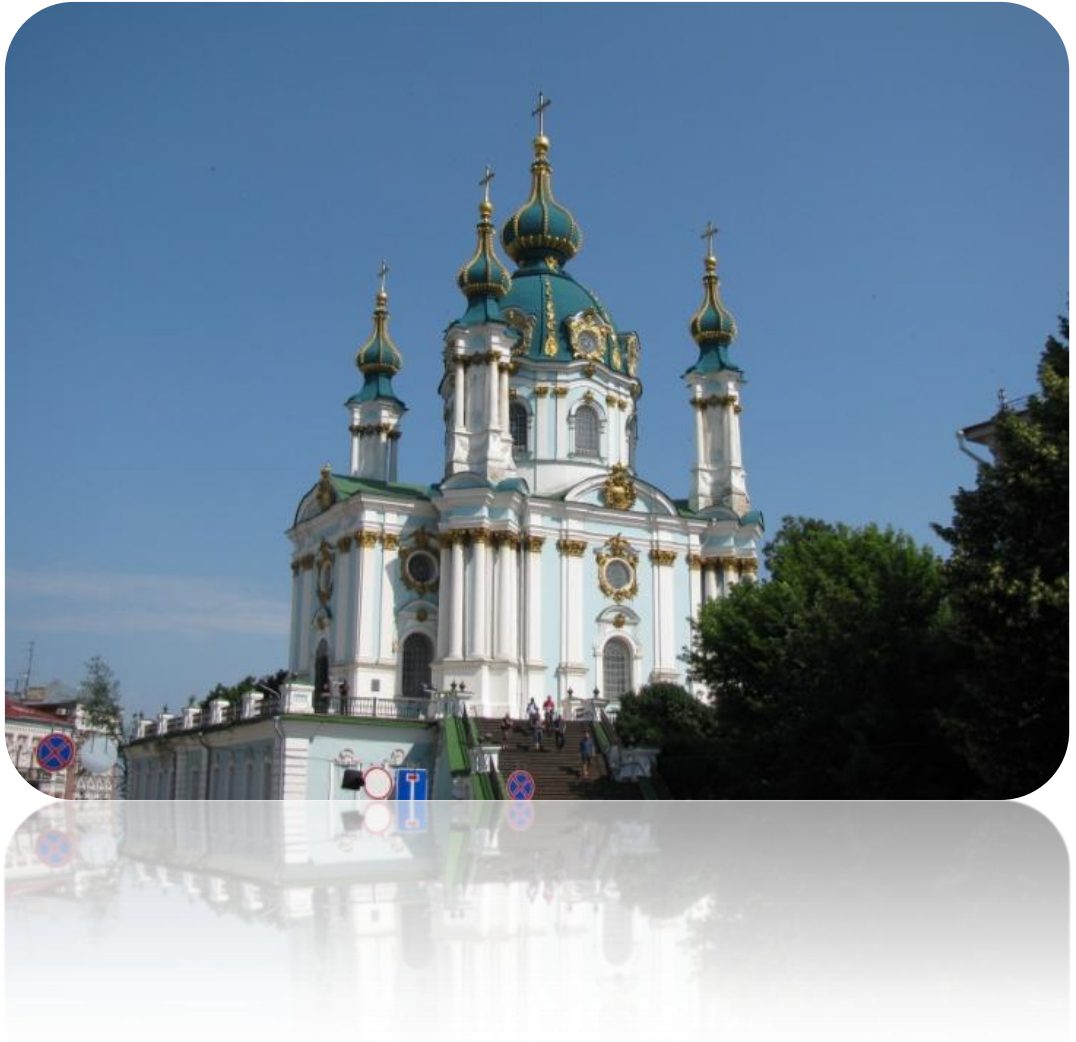

Göran Bryntesson försöker få ett mynt att fastna i en fontän med undertryck. Nästan omöjligt men påstås ge tur om man lyckas.

Vi vandrade vidare bland Kievs många sevärdheter. Staden, en gång Ryssland huvudstad, visar upp det ena pampiga byggnadsverket efter det andra. Breda boulevarder med byggnader i typisk "Sovjetstil", stora parker och smalare kullerstens lagda gator omgivna av byggnader i jugendstil avlöser varandra. Religionen är mycket närvarande genom det stora antalet kyrkor och katedraler den ena vackrare än den andra. Ukrainarna är ett troende folk och kan nu efter självständigheten öppet visa sin religiositet. Vår pålästa guide smattrade som en kulspruta med historiska fakta och upplysningar. Pampiga byggnader, överdådiga kyrkor i mängd besöktes. Vi strosade i klosterområdet Lavra med sina underjordiska gångar och gravar, besökte frihetsplatsen där Orangea revolutionen hade utspelat sig. Det var mycket fakta på kort tid som förmedlades.

Nadja berättar om statyn som alla par måste besöka före giftermålet. Brudgummen har en skalbagge på rumpan som mannen ska lägga handen på och önska sig ett lyckligt äktenskap. Undrar vad C-G Alm och Gunnar Björk hoppas på?

En något annorlunda utformning har St. Andrews kyrkan. Som synes är guldkuppolorna ersatta av grönfärgade dito. Kyrkan har dessutom inga klockor. Legenden säger att havsvattnet gick ända upp till kullens topp där kyrkan kom att byggas intill dess att St Andrew kom och markerade platsen med kors. Vattnet drog sig då undan och floden Dnjepr bildades. Enligt legenden räcker det därefter med ett enda slag i en kyrkklocka från kullen för att vattnet ska stiga och dränka hela Kiev. Många ansåg att just denna katedral är den vackraste i Kiev.

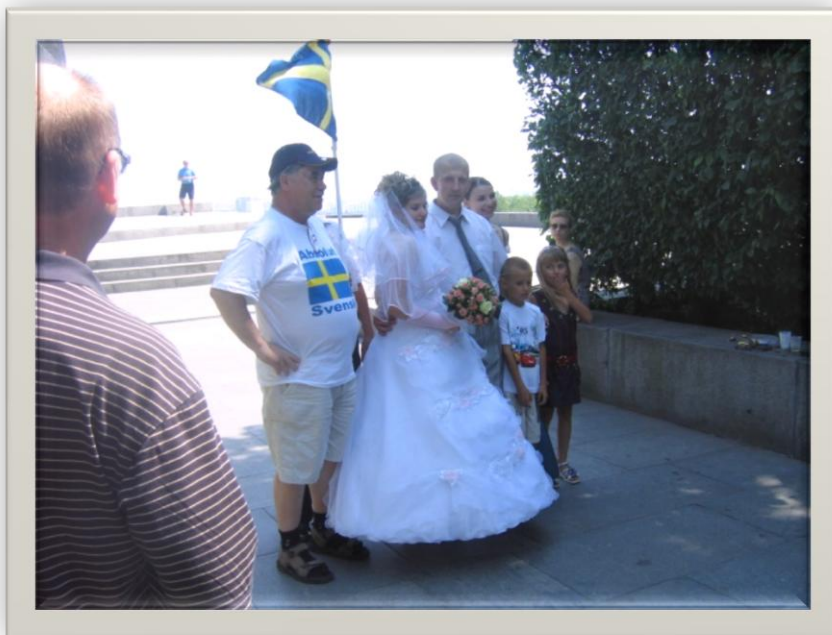
Utsikt över floden Dnjepr.

Marcus Wilhelmsson på gott humör.

Gunnar Björk, Lars Hornevall och Thomas Krook vid den okände soldatens grav.

Gunnar Björk under innästling. Den okände soldatens grav var en populär plats för bröllopsfoto.

Många var det nog som hoppades?

Andrej Zak, Kenneth Jonsson och Bengt Andersson.

Johan Ekstam pekar ut riktningen till Poltava.

Övre och Nedre Lavra, ett klosterområde som är ett måste att besöka för den som har vägen till Kiev.

Frihetsplatsen med sina vattenspel.

Den guidade turen avslutades på frihetsplatsen. Från vänster Sten-Olav Olsen, Jonny Jensen, Jukka Reinikainen, Per-Joel Sewelén, Peter Svensson och Lars-Erik Gryth.

En av få kvarvarande Leninstatyer i Kiev. Blomsterhandlare i tunnelbanan

Khreschatyk i centrala Kiev

Eftermiddagen spenderades efter eget tycke i centrala Kiev i den tryckande värmen. De flesta utforskade den fashionabla shopping- och kroggatan Khreschatyk som löper genom centrala Kiev. Spännande och gott att smaka på det ukrainska köket och lokala drycker som intogs rikligt.

Några avstod från shoppingturen i Kiev och bestämde sig för att ta ett svalkande dopp i Dnjepr, det visade sig att detta är mycket populärt bland Kievborna. Enligt en av våra sakkunniga doktorer är detta inte särskilt farligt bara man inte dricker av vattnet.

Bengt Andersson, Jerry Andersson, Marcus Vilhelmsson och Ronny Lundberg på väg till badet.

Ronny Lundberg och Bengt Andersson njuter av livet och Anders Olsson spanar efter något, men vad.....?

Glada Värmlands infanterister smakar på Ukrainas goda pilsner, pris mellan 7 och 13 kronor för en halvliter. Johan Ekstam, Janne Nilsson, Henrik Larsson och Göran Furberg.

Ö.t.v. Johan "den starke" Ekstam, ö.t.h Henrik Larsson tar en paus, n.t.v. Jonas Eriksson vilar sig, n.t.h. Mikael Sjökvist och Peter Svensson provar vattenpipa

Fredagen den 26 juni, avresa 09 00 från hotellet mot Poltava, en bussresa ingen glömmer.

Efter hotellfrukost skedde utcheckning, inräkning och uppsittning i den enligt ukrainsk utsago moderna dubbeldäckade turistbussen. Bussen blev för evigt inpräntad som en svår prövning i officerskårens moderna historia. Bussen rullade genom morgontrafiken ut från Kiev med kurs mot Poltava. Det blev cirka 30 mil under omständigheter som nästan kan liknas de svårigheter som karolinerna på sin tid upplevde. Otaliga gånger behövde bussen stanna för att repareras och justeras. Inte minst bromsarna och den obefintliga luftkonditionerings- anläggningen behövde handpåläggning. Det var en otrolig vacker sommardag och 30 grader varmt, oändliga fält passerade förbi. De många busstoppen skapade tidsbrist. Officerskåren fick tillfälle att visa prov på tempoväxling.

Busschefen Johan Ekstam räknar in deltagarna.

Värmen börjar ta ut sin rätt. Jonas Ericsson, Sten-Olav Olsen, reseledaren Björn Tomtlund och Gunnar Björk i olika grader av medvetande.

Bussförarens normala sysselsättning under övervakning av en något orolig Mikhail, eller Misha som han kallades, från vår researrangör Dzherelo SPK som förutom bussen ska ha all heder för ett perfekt researrangemang.

Jan Ohlsson ser oförskämt pigg ut på övre däck.

Fält, fält och mer fält så långt ögat når.

Välbehövlig paus med depåstopp. Jonny Jensen, Erik Larsson med genomblöt skjorta, Jonas Ericsson med torr skjorta, Björn Hjortsberg och Henrik Larsson.

I väntan på att bussen ska bli klar. I förgrunden Andrej Zak och Ronny Lundberg.

Det gällde att finna skugga och dricka litervis med vatten. Stilstudie av Bert-Ola Jansson.

Tommy Westh i paradiset?

Väl framme i Poltava skedde en rekordsnabb incheckning på Hotell Tourist, snabbdusch och ombyte inför kvällens begivenheter, allt på 45 minuter. Busstransport till Poltava regionens historiska museum där högtidlig avtäckning skedde av Karl XII byst.

Nu hade vi fått förstärkning av Xenia som studerade vid universitet i Poltava.

Poltavas historiska museum

Vi möttes av vackra flickor i traditionella dräkter från Poltava regionen.

Officerskårens medlemmar har bidragit med ekonomiskt stöd och tackades genom att våra namn fanns nedtecknade i anslutning till konstverket. Gästerna minglade med ett mousserande vin, vissa fick till och med tillträde till VIP-rummet. Avtäckningen var välbesökt av såväl nordiska som ukrainska gäster. Överste Einar Lyth höll en intressant improviserad föreläsning specifikt för officerskårens medlemmar rörande slaget vid Poltava.

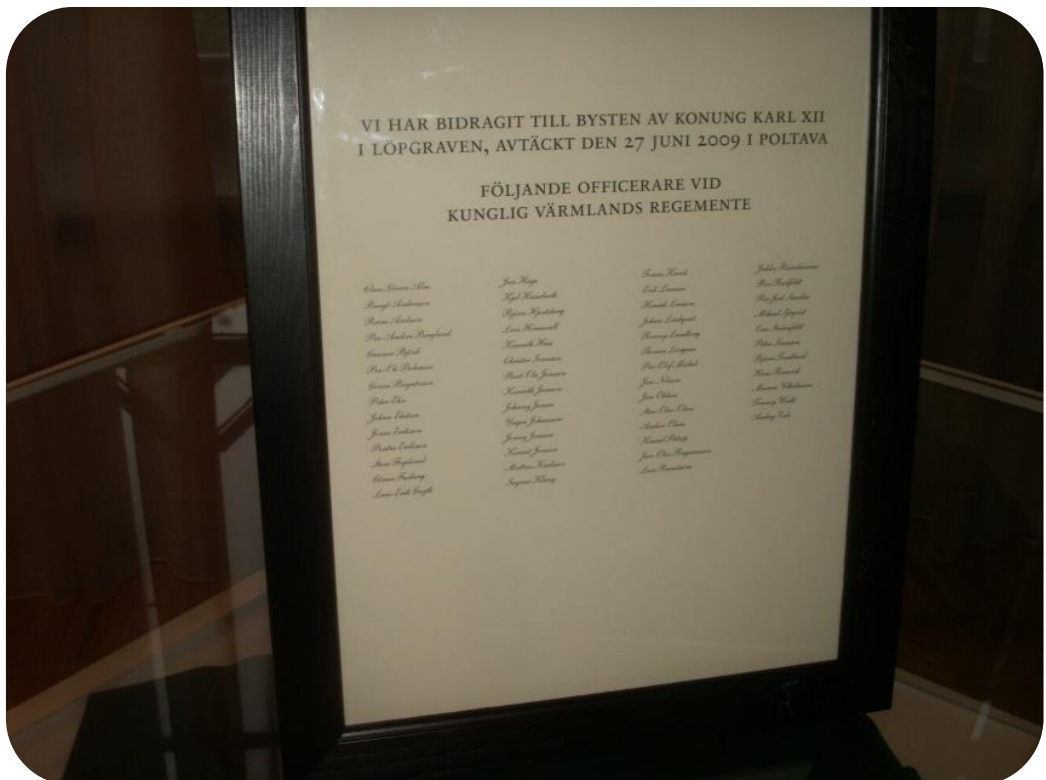
Andrej Zak, Henrik Larsson, Ingvar Klang, Owe Stedenfeldt, Nadia, Ronny Lundberg, Gunnar Björk kan identifieras i vimlet.

Till vänster Boo Rudfeldt och Per-Joel Sewelén, i mitten med flaggan Gunnar Björk och Nadja.

*Konstnären som skapat bysten av Karl XII var den inte helt okände Bernhard Englund.
T.h. Einar Lyth.*

Våra namn, förevigade på museet i Poltava.

Bysten av Karl XII

Lars Hornevall, Per-Olof Michel, Pontus Eriksson med flera i väntan på att Einar Lyth ska inleda sin inspirerande berättelse om slaget och varför det slutade med en total katastrof.

Bert-Ola Jansson

Uppklädda i värmen inväntade vi den gemensamma middagen. Som tur var kunde vi svalka oss med det goda ukrainska ölet. Ronny Lundberg, runt bordet sitter Johan Lindqvist, Hans Törnevik, Jonas Ericsson och Henrik Larsson.

Gemensam middag intogs på den förbeställda restaurangen Ivanova Gora på promenad avstånd från museet. Maten bestod av ukrainska rätter i stor mängd bland annat den lokala rätten, dumpling, som påminde om öländska kroppkakor. Hedersgäster var den svenska försvarsattachén med familj samt vår vän och lokala kontaktperson Oleg Bezverkhii.

Ronny Lundberg, Björn Tomtlund, Henrik Larsson och Oleg Bezverkhii

Henrik Larsson, Oleg Bezverkhii och Johan Ekstam

Middagsbordet var vackert uppdukat och maten smakade utmärkt. Den ukrainska vodkan var iskall och uppskattades särskilt mycket.

I Värmland vi har traditioner.... Jan Hage tar ton.

Mikael Sjökvist, Anders Olsson och Marcus Vilhelmsson

Jerry Andersson från Bergslagens artilleriregemente var vår gäst under Poltava besöket. Jerry ordnade mycket förtjänstfullt ett besök i Tjernobyl för de som så önskade. T.h. Bengt Andersson

Nadja i intensivt samtal med Andrej Zak och Per-Olof Michel. T.v. Janne Nilsson Och Per-Joel Sewelén.

Lars-Erik Gryth, Tommy Westh, Sten-Olav Olsen och Yngve Johansson lade beslag på Xenia vilket Gunnar björk har synpunkter på.

Peter Svensson, Per-Anders Berglund, Göran Furberg, Johan Lindqvist och Lars Hornevall

Per-Ole Bohman, Owe Stedenfeldt, Thomas Krook och Hans Törnevik

Boo Rudolf, Jan Hage, Jukka Reinikainen, Reine Axelsson och Jan Ohlson

Våra hedersgäster, Kerstin och Christer Holm med söner som fick uppleva en kväll på Värmlandsinfanteristers vis.

Ingvar Klang, Erik Larsson, Göran Bryntesson, Thomas Lövgren och Kenneth Jansson

Kenneth Jansson och Ingvar Klang

Ingvar Klang och Erik Larsson

Ronny Lundberg fyller på glaset. Den Ukrainska vodkan Nemiroff smakar utmärkt och kostar mindre än mineralvatten så det gick nog åt åtskilliga liter under middagen.

Jonny Jensen, Peter Ehn, Jan-Olof Ragnarsson, Bert-Ola Jansson, Kjell Hasselrot och Christer Ivarsson

Jan-Olof Ragnarsson, Bert-Ola Jansson, Kjell Hasselrot och Christer Ivarsson

Boo Rudfeldt, Jukka Reinikainen, Reine Axelsson och Jan Ohlson

Delar av 182:a kursen, Lars Ramström, Kenneth Jonsson och Kaarel Pütsep

Björn Hjortsberg och C-G Alm

Lars Hornevall och Gunnar Björk mot slutet av middagen.

Hur kom det sig att Jonny Jensen hamnade på bröllopsfest i rummet intill?

Efter middagen fortsatte en del av oss ut bland Poltavas nattklubbar medan andra tog sig till hotellet efter en krävande dag för en natts återhämtning.

Lördagen den 27 juni, årsdagen 300 år efter slaget vid Poltava

Det officiella programmet för den 27 juni som vi fick från Galina Gamota från den Ukrainska resebyrån såg från början ut enligt nedan:

Recently I received more or less detail information concerning the program **on the 27th June** as all this day will be dedicated to Poltava battle and exactly:

08.00 - service in all the Poltava churches and cathedrals with all bell's ringing PS we need to choose the church to visit for three Swedish groups (I think it should be **Monastery**)

- laying the wreathes on the graves

12.00 - 14.00 - Inauguration of the Arch of Conciliation (in **Patlikhivka region**, not far from the Poltava battle museum)

16.00 - 18.00 - "**Military Action**" in the Poltava battle field (may be in one of the reconstructed redoubts) as we have had in one of our visits to Poltava but this time it will be provided by the Kiev fans of military history

20.00 - 22.00 - **Torch - light** procession in the town (but it is not clear yet - be or not to be.)

Programmet följdes i stort men vi fick åter erfara att tid är ett relativt begrepp i Ukraina, dessutom insåg vi inte hur stort detta evenemang var, det militära skådespelet på kvällen följdes säkerligen av nästan 100 000 åskådare. Dagen inleddes med en bastant frukost på hotell Tourist. Hotellet var från Sovjettiden och var i ett miserabelt skick under vårt rekognoseringsbesök året före men hade nu efter bästa förmåga putsats upp och var helt acceptabelt.

Sten-Olav Olsen inmundigar frukost.

Frukostmatsalen på hotellet som även var öppen till sent på kvällen.

Jukka Reinikainen, Jan Hage, Johan Ekstam och Henrik Larsson laddar för dagens aktiviteter

Jonny Jonsson, Jan Ohlson, Yngve Johansson och Bengt Andersson

Owe Stedenfeldt filosoferar

Marcus Vilhelmsson och Göran Bryntesson

Efter frukost åkte sällskapet med den fruktade bussen till Poltavas kloster för att påbörja vår "vandring" i karolinernas fotspår. Enligt de historiska källorna var det här Karl XII hade sitt högkvarter och det ödesdigra beslutet om anfall fattades.

Planeringen inför anfallet mot det ryska befästa lägret var bristfällig bland annat beroende av att kung Karl själv var sårad i foten och hade lågt stridsvärde, att generalerna Lewenhaupt och Rehnskööld var i konflikt med varandra. På slagfältet resulterade den undermåliga planeringen och bristande kommunikationen mellan generalerna i flera missförstånd i slagets inledning som fick till följd att anfallstidpunkten blev försenad och anfallet startade i dagsljus. Överraskningsmomentet gick därmed förlorat. Beslutet att inte ta med artilleriet för att kunna genomföra ett snabbt tyst anfall var även det ödesdigert då infanteriet tvingades anfalla utan eldunderstöd i öppen terräng. Vi konstaterade att taktikens grundregler var de samma då som nu.

Någon klockringning blev det inte från klostrets klocktorn som tyvärr var ur funktion. För övrigt hördes överhuvudtaget ingen klockringning från någon klocka i Poltava. Programmet och verkligheten stämde inte överens av någon okänd anledning. Våra lokala guider berättade om klostrets arkitektur och utveckling . Därefter tog Henrik Larsson vid och berättade lika initierat om själva slagets förspel.

Huset där kung Karl övernattade före slaget.

Jan Ohlson, Jonny Jonsson, Ronny Lundberg, Nadja, Yngve Johansson och Xenia

Johan Lindqvist, Xenia, Johan Ekstam och Janne Nilsson

Henrik Larsson i berättartagen, i förgrunden Erik Larsson

Oleg Bezverkhii kompletterade Henriks redovisning med några bilder från sitt forskningsprojekt om slaget vid Poltava. I mitten Yngve Johansson och Björn Tomtlund.

Bussen fortsatte till själva slagfältet. Henrik Larsson genomförde en terrängorientering och pekade ut slagfältets mest intressanta platser. Resenärerna fick därefter fritt besöka området. Ukrainarna hade rensat och röjt upp slagfältet, som under sovjettiden varit en flygbas, så det var lättillgängligt med promenadstråk och öppen terräng. Ett nytt minnesmonument "**Försoningsbågen**" invigdes med text på svenska, ryska och ukrainska "tiden läker sår". En ny rekonstruktion av en redutt var färdigställd.

Försoningsbågen

Gunnar Björk, Thomas Krook och Per-Joel Sewelén på marsch.

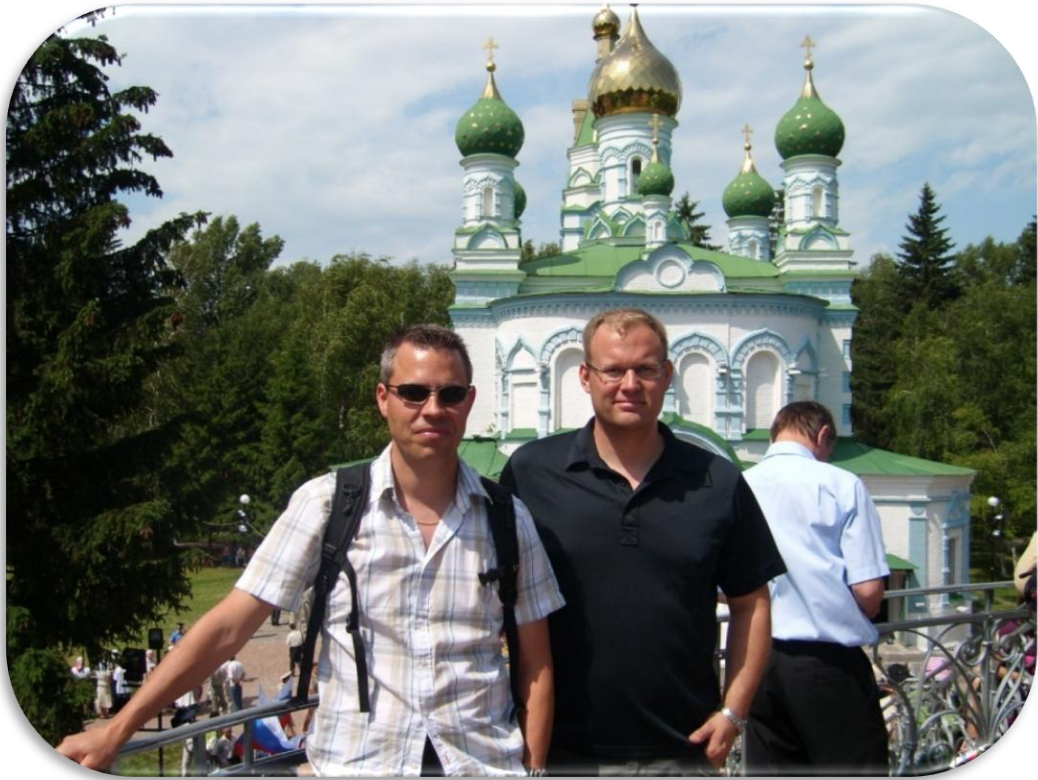
Erik Larsson och Gunnar Björk har upptäckt något intressant.

Den svenska och ukrainska flaggan.

"Tiden läker sår"

Johan Ekstam och Henrik Larsson framför den katedral som uppförts till minne av de stupade ryska soldaterna. Katedralen är en av få som inte förstördes under Sovjettiden.

Ukrainare

Ryssar

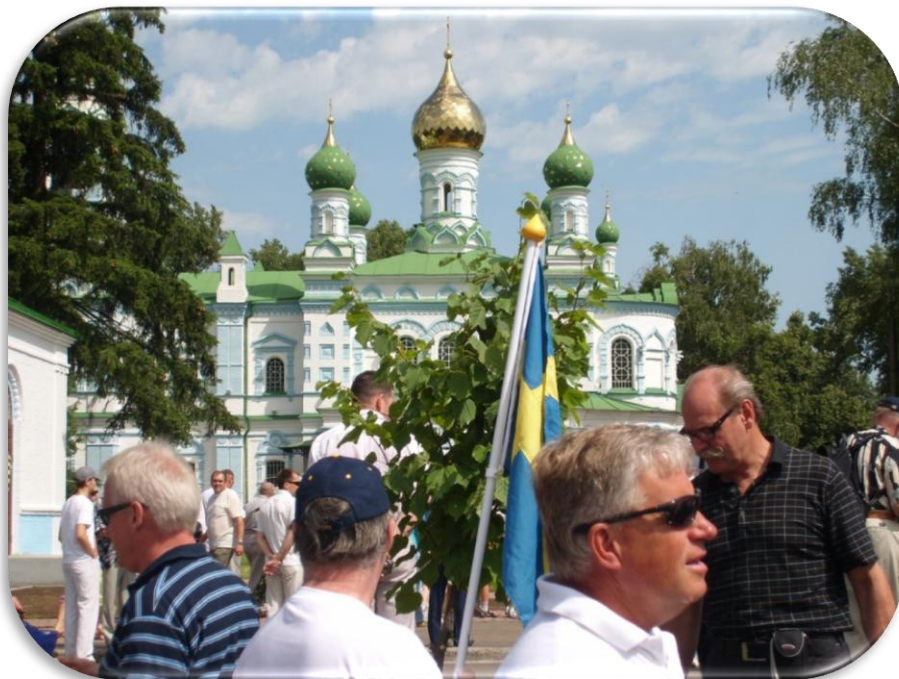
Den ryska massgraven

Flickor i ukrainsk folkdräkt

Johan Ekstam och några överlevande kosacker

Björn Tomtlund, Gunnar Björk, Kenneth Jonsson och C-G Alm

Officerskårens ordförande överste Björn Tomtlund överlämnade en tavla utvisande en svensk karolin som gåva från officerskåren till chefen för slagfältsmuseet.

Under eftermiddagen genomförde Värmlandsregementets officerskår en kransnedläggning vid en sedan tidigare rekonstruerad redutt till minne av de stupade på slagfältet och särskilt våra tappra Värmlandskaroliner som mötte evigheten på denna avlägsna plats. Vi hedrade dem med en tyst minut och officerskårens ordförande Björn Tomtlund sa några väl valda minnesord. Vi kände historiens vingslag som säkert berörde oss alla.

På väg till vår egen ceremoni vid den redutt där stora delar av Värmlands Regemente efter tappra anfall nedgjordes till sista man.

Kransen bärs av Kenneth Jansson och Ronny Lundberg

Minnesord och en tyst minut för våra stupade Värmlandskaroliner, en enkel men värdig ceremoni.

Värmlands regementes officerskår vid redutten där våra forna regementskamrater mötte sitt öde den 27 juni 1709.

Minnesord till våra stupade kamrater:

”Vi har samlats på en plats där historien är påtagligt närvarande. Vi kan känna dess betydelse när vi nu får tillfälle att både minnas den tid som flytt och fundera över vår egen tid.

Nära denna plats, i gryningen för 300 år sedan, stod tusentals män med vapen i hand redo för strid. Vi är här för att hedra minnet av våra stupade kamrater, i första hand från Värmlands regemente men även efter dem som stupade, oavsett varifrån de kom och oavsett av vilken anledning de var här. Vi kan inte veta vad de tänkte, men vi kan ana det. De visste att avgörandets stund var nära. Väntan var över. För många skulle den dagen bli den sista. Inom loppet av några timmar skulle tusentals mista livet på slagfältet. Andra skulle gå samma öde till mötes kort därefter. Karolinerna från Värmlands regemente gick till anfall mot denna redutt med order att inte öppna eld före det att ögonvitorna på fienden syntes. Många av våra forna kamrater måste således ha fallit redan innan de själva öppnat eld.

För Sverige var slaget vid Poltava en del av inledningen på en process som så småningom ledde fram till det Sverige vi känner idag. Det var en process som tog lång tid. Det Stora nordiska kriget pågick i ytterligare tolv år efter Poltava. Under de knappt hundra åren därefter skulle Sverige och Ryssland komma att utkämpa ytterligare tre krig. Resultatet vet vi, det land som Europa vid tidpunkten för Poltava kände som Sverige blev så småningom två länder – Sverige och Finland. I år är det även 200 år sedan vi förlorade Finland i krig mot Ryssland. Sedan dess har vi haft förmånen att få leva i fred med våra grannländer.

Vi bör förhålla oss till vårt förflutna på samma sätt som till våra medmänniskor – med respekt, ödmjukhet och tolerans. Alla är inte lika, tycker inte lika och vill inte samma sak som vi. Tiderna förändras och vi också. Gårdagens fiender är inte dagens fiender. På denna stabila grund kan vi bygga en ljus framtid i samverkan. Idag är övertygelsen att samarbete gynnar alla, nästan alltid starkare än frestelsen att försöka nå fördelar i konflikt med andra. Det är också värt att minnas en dag som denna.

Låt oss hedra våra fallna Värmlandsinfanterister med en tyst minut.”

Efter vår ceremoni var det dags att stilla hunger och törst vid någon av de otaliga tillfälliga serveringarna.

Jonas Ericsson och Göran Furberg

Andrej Zak dricker något inhemskt

P-A Berglund och Johan Lindqvist i samspråk med glada ukrainare.

Thomas Krook och Per-Ole Boman

“The wild bunch” 182:a kursen. Björn Tomtlund, Lars Ramström, Kaarel Pütsep, Kenneth Jonsson och Owe Stedenfeldt

Slagfältsmuseet med staty av Peter den store.

Bengt Andersson har funnit en av de totalt obelisker som markerar var redutterna var belägna.

T.v. Minnesmärket över de fallna svenskarna som rests av ryssar. T.h. Minnesstenen som rests av svenskar till minnet av 200 årsdagen efter slaget några kilometer norr om slagfältet. Då denna minnessten inte är rest på själva slagfältet besöktes platsen endast under rekognoseringen i september 2008.

Efter ytterligare utforskning av slagfältet som myllrade av uniformer, flaggor och olika nationaliteter åkte vi tillbaka till hotellet för kort återhämtning och ombyte inför kvällens slagfältsföreläsning, en föreställning live på slagfältet som återgav en del av skeendet. Emellertid missbedömde vi intresset för denna del av högtidlighållandet av årsdagen. När vi med bussen lämnade hotellet hamnade vi omedelbart i en trafikkö utan dess like. Hela Poltava med omnejd var på väg upp till slagfältsområdet. Tidsbrist uppstod och vi fick helt enkelt lämna bussen och gå till fots de sista kilometrarna. Enormt mycket folk, trångt och svårt att se men det hördes desto mer. Det måste ha varit mellan 50 000 till 70 000 kanske 100 000 åskådare på plats. Soldater med tidsenliga uniformer och utrustning anföll med knallar och pyroteknik. Uppsattet kavalleri i ett virrvarr gjorde föreställningen tämligen sevärd för dem som fick en skymt. Kvällen var varm och härlig vilket fick till följd att öltälten med dryck och mat sålde slut.

I början av slaget hade karolinerna framgång vilket visades under skådespelet och kanske hade utgången blivit annorlunda om kommunikationen mellan Lewenhaupt och Rehnsköld fungerat bättre.

Nu började det se illa ut för de svenske och Thomas Krook ville inte se eländet mer?

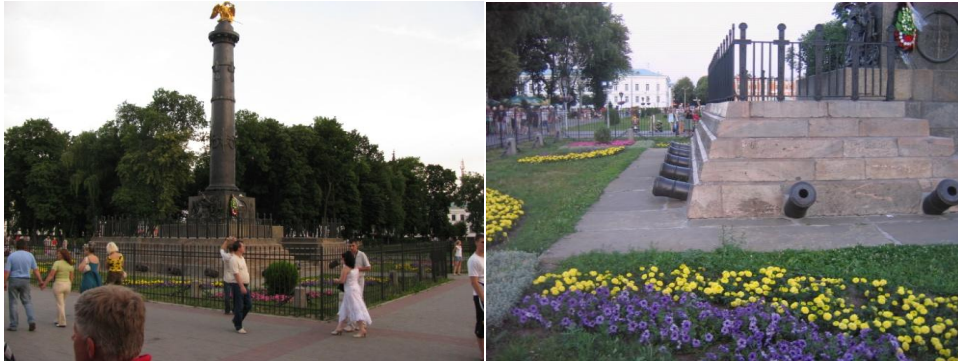
Då röken lagt sig och slaget var förlorat.

Föreställningen avslutades med att hundratals fredsduvor släpptes från en av de rekonstruerade redutterna.

Folkvimlet efter skådespelet

Gatorna nere i staden var fulla av marknadsförsäljning och uppträdande. Vi fick på begäran en guidning av det stora minnesmonumentet över slaget i centrala Poltava av den unga lokalguiden som vi disponerade. Kvällen avslutades på egen hand i Poltava.

Per-Anders Berglund och Kaarel Pütsep

Erik Larsson i väntan på något att dricka

Erik Larsson, P-A Berglund och Lars Hornevall, Johan Lindqvist och Thomas Krook

Äntligen kom pilsnern på bordet, Per-Ole Boman och Johan Lindqvist

Söndagen den 28 juni, åter mot Kiev med den omtalade bussen

För somliga var det sovmorgon för andra nattsuddare startade dagen med att hastigt packa ihop bagaget och bege sig till frukosten samt hotellutcheckning. Officerskåren tackade Xenia som varit vår guide med en liten gåva från Sverige sedan bar det iväg efter sedvanlig inräkning av passagerarna mot Kiev.

Gunnar Björk förbereder avtackning av Xenia, vår lokala guide.

Vad har vi här då?

Ännu en dag i den anmärkningsvärt klandervärda bussen väntade. Huvuddelen av deltagarna valde att äta lunch på en restaurang utmed marschvägen medan andra valde att kämpa emot värmen och bussen på fastande mage. Väl framme checkade vi snabbt in igen på samma hotell som tidigare i centrala Kiev.

I väntan på att bussen skulle repareras stannade vi vid en trevlig nybyggd restaurang och de flesta fick sig en kall öl och en tallrik Borstj, den typiska ukrainska rödbetsoppan.

Jonny Jensen, C-G Alm, Gunnar Björk, Hans Törnevik och P-A Berglund väntar på öl och Borstj.

Peter Svensson betalar och Ronny Lundbergkontrollerar

Måndagen den 29 juni, välbehövlig vilodag som disponerades efter eget val.

Många valde att följa med på en dagsutflykt till kärnkraftverket i Tjernobyl för att på plats studera ett stycke nutidshistoria och konsekvenserna av kraftverksolyckan. Reaktorn ligger ett tio-tal mil norr om Kiev på gränsen till Vitryssland. Besökarna möts av en vakt vid yttre tillträdeslinjen tre mil från reaktorn, inom denna zon är det förbjudet att bo och att odla grödor av olika slag.

Reaktorolyckan i Tjernobyl inträffade den 26 april 1986. Kraftverkspersonalen skulle genomföra ett experiment i reaktor nummer fyra. På grund av reaktorns konstruktion, att en del av säkerhetssystemet var frånkopplat och personalens felgrepp steg reaktoreffekten mycket snabbt till ungefär 100 gånger normal fulleffekt. Bränslet smälte i hettan och två ångexplosioner förstörde överdelen av reaktorn och taket på reaktorbyggnaden.

Den brand som bröt ut förde stora mängder radioaktiva ämnen rakt upp i luften till drygt en kilometers höjd och de drev i väg med vindarna mot nordväst, bland annat till Sverige. Det radioaktiva molnet passerade över Sverige den 27 april och upptäcktes av mätutrustning vid Forsmarks kärnkraftverk den 28 april. Idag är reaktorn väl inkapslad med flera lager betong och bly. Ett stort område runt reaktorerna, flera miles radie är farligt område och ingen tillåts odla eller bo permanent inom det avspärrade området. Alldeles bredvid reaktoranläggningen finns den numera övergivna spökstaden Pripjat. Staden beboddes av cirka 50 000 människor vilka blev evakuerade kort efter reaktorolyckan. Det var märkligt att uppleva hur naturen tog över betongen och växte in i husen där skolböcker fortfarande låg framme i skolan och badbollar låg i bassängens botten i badhuset.

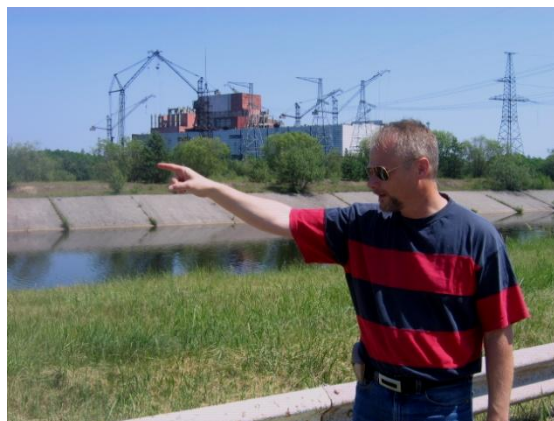
På bilden syns reaktor två till fyra, i den senare utbröt härdsmltan.

Den inkapslade reaktorn som nu mer kallas sarkofagen.

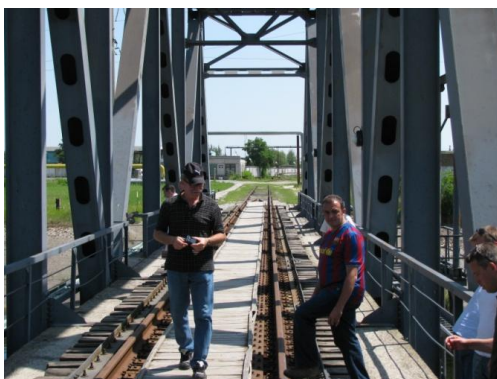

Vid olyckstillfället var reaktor sex och sju under konstruktion, byggkranarna står kvar än idag.

Bengt Andersson pekar ut något intressant.

Situationsbilder från den övergivna staden Pripyat.

Utflykten leddes av engelskspråkig guide som lotsade oss genom området med en radiaknämare över axeln. Resan avslutades med att vi fick passera en scanner som kontrollerade om vi hade förhöjda värden radioaktivitet, vilket ingen hade. Strålningen som finns kvar idag ligger på ca 10 gånger mer än naturens grundstrålning. Enligt guiden krävs 10 000 gånger förhöjda värden för en dödlig dos.

Johan Ekstam beskriver hur pariserhjulet en gång i tiden fungerade.

Johan Ekstam och Peter Svensson

Naturen har tagit tillbaka det som en gång förlorades, resterna efter katastrofen minner om skratten på nöjesfältet och stojet i badhuset.

Det som plundrarna inte ansåg vara av något värde ligger kvar i en salig röra.

Minnesmonumneten för att hedra de som omkom i samband med släckningen av reaktorbranden och räddningsarbetet som följde under tiden därefter.

En upplevelserik, intressant och varm dag innehöll givetvis en god lunch.

Lars-Erik Gryth och Boo Rudfeldt.

*Från vänster Lars-Erik Gryth, Boo Rudfeldt, Andrej Zak och Per-Anders Berglund.
Runt bordet i mitten sitter Göran Bryntesson, Anders Olsson, Kaarel Pütsep och C-G
Alm.*

Jan-Olof Ragnarsson funderar på om lunchen är strålskadad eller inte?

Alla var inte roade av ytterligare en dag i buss även om Tjernobyl lockade. Det blev istället en fantastisk dag med bad i Dnjepr.

Lars Hornevall, Kenneth Jansson, Jonny Jensen med flera på stranden av Dnjepr.

Sten-Olav Olsen, Kenneth Jansson, Peter Ehn och Jukka Reinikainen njuter av det vackra vädret.

Ytterligare en upplevelserik, intressant och varm dag avslutades med ett par kalla drycker i Kiev.

Hans Törnevik och Bert-Ola Jansson njuter av en kall pilsner.

Göran Bryntesson, Thomas Krook, Andrej Zak, Thomas Lövgren och Per-Joel Sewelén

Tisdagen den 30 juni, dagen hade andra världskriget som tema. Rundturen inleddes vid minnesparken, Babij Jar, onskans plats i verkligheten

Minnesmonumentet vid Babij Jar lämnade igen oberörd

En tysk armékår ur 6:e armén intog Kiev den 19 september 1941. Inom kort utförde sovjetiska NKVD en rad sabotage som förstörde flera viktiga byggnader som nyttjades av den tyska militärförvaltningen och Wehrmacht. Både militärer och civilister dödades vid dessa aktioner.

Den 26 september 1941 höll de tyska ockupanterna ett möte, vid vilket beslutades att Kievs judiska befolkning skulle förintas som vedergällning för de av NKVD företagna sabotagen. Det bestämdes att SS-Standartenführer Paul Blobels Sonderkommando 4a skulle utföra massavrättningarna.

Under två dagar, 29 och 30 september 1941, mördades vid Babij Jar 33 771 ukrainska judar. Delaktiga i massmorden var även trupper ur Wehrmacht, Geheime Feldpolizei, Ordnungspolizei samt ukrainska milismän. Offren arkebuserades och begravdes i ravinen. Två personer undkom massmordet, varav den ena var den unga skådespelerskan Dina Pronitjeva. Paul Blobel återvände i juli 1943 för att leda Aktion 1005, bestående i att gräva upp de mördades kroppar och bränna dem på stora

likbål för att förinta alla spår efter illdådet. Efter kriget ställdes Blobel inför rätta vid den så kallade Einsatzgruppenrättegången. Han dömdes till döden för krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten och avrättades genom hängning 1951.

Monumentet från ravinsidan

Utöver det enorma monumentet till minne av offren finns en gripande staty i formen av leksaksdockor som är ledsna över att deras ägare, barnen blivit mördade i ravinen.

Totalt beräknas mer än 100 000 människor ha mist livet vid Babij Jar till följd av avrättningar utförda av nazisterna under andra världskriget.

När vi samlat oss gick bussfärden vidare genom Kievs gator mot Dnjeprs strand och det 10 hektar stora utställningsområdet över det Stora fosterländska kriget 1941-1945. Grotiska skulpturer i granit och sten med kommunistisk stil möter besökaren. Skulpturerna utvisar det heroiska motståndet som sovjeterna bjöd tyskarna i olika poser. Området uppfördes 1981 där statyn över moderlandet dominerar. Själva statyn väger 530 ton och är 62 meter hög, hela konstruktionen är sammantaget 108 meter högt. Kvinnostatyn som personifierar moderlandet håller i höger hand ett svärd och i vänster hand statsymbolen för Sovjetunionen. Under statyn inryms ett krigsmuseum, vilket var så stort att vi fick skynda oss igenom lokalerna för att hinna. Tyvärr fanns emellertid inga texter på engelska men som gamla militärer kände vi igen de flesta föremålen. Utomhus finns även en stor fordonsutställning utvisande de flesta motorfordon och stridsfordon tillverkade under hela Sovjet-eran. Oj, oj vad intressant tyckte de flesta, kugghjulsräknarna befann sig i sitt eldorado.

Hela anläggningen med sina groteska stenfigurer, den stora öppna platsen, statyn "Moderlandet", alla stridsfordon och den enorma museibygnaden byggd i granit är ett storslaget bygnadsverk och minner om Sovjetunionens hyllning till sina hjältar i det stora fosterländska kriget.

Kanske något att ta efter för Brigadmuseet?

Kenneth Jonsson, Björn Hjortsberg och Ingvar Klang studerar Sovjetiska stridsfordon, på bilden en T-64.

Mi 24 "Hind"

En av Sovjetunionens många hjältar.

Efter dessa historiska besök var lunch bokad på restaurang Tet a Tet som serverade kulinariska ukrainska maträtter.

Hans Törnevik, Jonny Jensen och Marcus Vilhelmsson

Per-Joel Sewelén, Jukka Reinikainen och Göran Bryntesson

Tommy Westh, Lars-Erik Gryth och Björn Tomtlund som tar sig en mikrosömn

Henrik Larsson, Christer Ivarsson, Göran Furberg, Jonas Eriksson och Mikael Sjökvist

Owe Stedenfeldt, Kenneth Jonsson, Gunnar Björk och Kaarel Pütsep

Andrej Zak, Nadja, Janne Nilsson och Thomas Lövgren

Ingvar Klang, Erik Larsson och Yngve Johansson

Pontus Eriksson, Bengt Andersson, Peter Svensson, Jan Ohlson och Boo Rudfeldt

Efter lunchen tackade vi Misha och Nadja från resebolaget som hjälpt oss under hela veckan med gåvor från Sverige som mottogs med glädje. Resten av dagen disponerades på egen hand för shopping och ett sista besök ute i stadens kvarter.

Kjell Hasselroth och Reine Axelsson

Janne Nilsson och Johan Lindqvist

Samtliga deltagare skrev sina namn på ett dokument med officerskårens logotyp. Christer Ivarsson och Yngve Johansson övervakar, Jonny Jensen skriver på och Kjell Hasselroth väntar på sin tur.

Onsdagen den 1 juli, hemresa.

Reveljen skedde tidigt, bussen avgick klockan 0330 till Borispols flygplats. Sedvanligt köande och incheckning, innan vi kunde embarkera luftfartyget med adress Arlanda, skedde utan missöden. Till skillnad från karolinerna kom alla med hem.

På Arlanda tog vi farväl av några kamrater som inte skulle till Värmland.

Bussen tog oss genom ett sommarhärligt svenskt landskap med väl fungerande luftkonditionering.

Nöjda och fyllda med upplevelser återkom vi till hemmets trygga vrå väl medvetna om att våra förfäder och regementskamrater från 1709 inte hade samma förmån som vi.

Johan Lindqvist

2011
Rolf
Mikael

Johan Ekström

Handwritten signature

Jens Eriksson

VÄRMLANDS REGEMENTE

Samuel

Deltagare från Värmlands Regementes officerskår som besökte Poltava juni 2009

Handwritten notes on the left margin: "Handwritten notes" and "Handwritten notes"

Leo Rudolfsson

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Anders Olsson

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Bert-Ola Jansson

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Jonny Jansson

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature